

232

Besluit van 18 april 1991, houdende toepassing van artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen, met betrekking tot polychloorbifenylen, polychloorterfenylen en chlooretheen (P.C.B.-, P.C.T.- en chlooretheen-besluit Wet milieugevaarlijke stoffen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 18 juli 1989, no. MJZ 18789009, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Overwegende, dat het – ten einde uitvoering te geven aan de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 juli 1976 (76/769/EEG, PbEG 1976 L 262), betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten, zoals gewijzigd bij de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 december 1989 (89/677/EEG, PbEG L 389) – noodzakelijk is de geldende regels ter bescherming van mens en milieu tegen verontreiniging door polychloorbifenylen (P.C.B.'s) en polychloorterfenylen (P.C.T.'s) en chlooretheen aan te vullen en opnieuw vast te stellen;

Gelet op artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb.1985, 639);

Gezien het advies van de Centrale raad voor de milieuhygiëne (advies van 2 november 1988 no. 88/1061);

De Raad van State gehoord (advies van 4 december 1989, no.W08.89 0438);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 9 april 1991, nr. MJZ09491029, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit worden verstaan onder:

- a. polychloorbifenylen: chloorbifenylen, met uitzondering van mono- en dichloorbifenylen;
- b. gehalte aan polychloorbifenylen: gehalte aan de afzonderlijke polychloorbifenylen-congeneren 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180.

Artikel 2

1. Het is verboden polychloorbifenylen en polychloorterfenylen te vervaardigen of, al dan niet verwerkt in een preparaat of produkt, in Nederland in te voeren, toe te passen, voorhanden te hebben of aan een ander ter beschikking te stellen.

2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet ten aanzien van:

a. preparaten of produkten die onopzettelijk zijn verontreinigd met polychloorbifenylen, mits het gehalte gelijk aan of kleiner is dan 0,5 mg/kg per congeneer, bepaald volgens de methode voor het vaststellen van het gehalte aan polychloorbifenylen, neergelegd in de regeling ingevolge artikel 4 van het Besluit organisch halogeengehalte van brandstoffen (Stb.1989, 58), voor zover deze methode toepasbaar is voor die preparaten en produkten;

b. brandstoffen en preparaten ten behoeve van de vervaardiging van brandstoffen, die polychloorbifenylen bevatten;

c. polychloorbifenylen, polychloorterfenylen of preparaten of produkten die deze bevatten, die bestemd zijn om daaraan onderzoek te verrichten in laboratoria of om deze toe te passen als referentiemateriaal bij onderzoek.

3. Voorts geldt het verbod niet voor het voorhanden hebben en aan een ander ter beschikking stellen van gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in de Wet chemische afvalstoffen (Stb.1981, 697), in gevallen als bedoeld in artikel 16, derde lid, van die wet, indien dit geschiedt met het oog op het zich ontdoen door afgifte aan een in een ander land dan Nederland gevestigd persoon.

Artikel 3

1. Het in artikel 2, eerste lid, gestelde verbod geldt tot 1 januari 2003 niet ten aanzien van:

a. het toepassen en voorhanden hebben van weerstanden, smoorpoelen, condensatoren met een gewicht groter dan één kilogram of transformatoren met polychloorbifenylen bevattende koelvloeistof die vóór 1 augustus 1985 op de markt werden gebracht, mits zij nog in goede staat van onderhoud verkeren;

b. het aan een ander ter beschikking stellen van apparaten die voldoen aan het onder a van dit artikel gestelde, indien dit geschiedt te zamen met het onroerend goed waaraan deze apparaten tot een blijvend gebruik verbonden zijn en zullen blijven.

2. Het in artikel 2, eerste lid, gestelde verbod geldt niet ten aanzien van het toepassen, voorhanden hebben en aan een ander ter beschikking stellen van produkten waarin polychloorbifenylen bevattende condensatoren met een gewicht gelijk aan of minder dan een kilogram aanwezig zijn, mits die produkten vóór 1 augustus 1985 op de markt werden gebracht.

Artikel 4

1. Het in artikel 2, eerste lid, gestelde verbod geldt niet ten aanzien van gebruikte koelvloeistof, weerstanden, smoorspoelen, condensatoren of transformatoren die polychloorbifenylen bevatten

a. voor het voorhanden hebben daarvan, indien dit geschiedt door een persoon aan wie op grond van de artikelen 8, 21 of 25 van de Wet chemische afvalstoffen een daarvoor toereikende vergunning is verleend;

b. voor het in Nederland invoeren, voorhanden hebben en aan een ander ter beschikking stellen daarvan, indien dit geschiedt met het oog op het zich daarvan ontdoen als afvalstof door afgifte aan een persoon als bedoeld onder a, mits in een schriftelijke overeenkomst met deze

persoon van deze vergunning melding is gemaakt;

c. ingeval het niet betreft gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in de Wet chemische afvalstoffen: voor het voorhanden hebben en aan een ander ter beschikking stellen daarvan, indien dit geschiedt met het oog op het zich ontdoen door afgifte aan een in een ander land dan Nederland gevestigde persoon met wie vooraf schriftelijk is overeengekomen dat hij deze daarheen brengt voor vernietiging in een daarin gespecialiseerd vernietigingsbedrijf.

2. Het in artikel 2, eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet ten aanzien van gebruikte geleedigde transformatoren voor het voorhanden hebben en het ter beschikking stellen daarvan met het oog op vernietiging, indien het P.C.B.-gehalte in de aanhangende koelvloeistof ten hoogste 100 mg/kg bedraagt.

Artikel 5

Het is verboden spuitbussen die chlooretheen als drijfgas bevatten, te vervaardigen, in Nederland in te voeren, toe te passen of aan een ander ter beschikking te stellen.

Artikel 6

Het P.C.B.-besluit (Stb.1979, 281) wordt ingetrokken.

Artikel 7

Dit besluit kan worden aangehaald als: P.C.B.-, P.C.T.-en chlooretheen-besluit Wet milieugevaarlijke stoffen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 18 april 1991

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *eenentwintigste* mei 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 juni 1991, nr. 110

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Beperkende voorschriften ten aanzien van het op de markt brengen van polychloorbifenylen (P.C.B.'s), polychloorterfenylen (P.C.T.'s), al dan niet verwerkt in produkten, en van spuitbussen met chlooretheen als drijfgas hebben in Nederland sedert 1979 gegolden op grond van het P.C.B.-besluit (Stb.1979, 281) op grond van de Wet chemische afvalstoffen (Wca) (Stb.1976, 214). Deze voorschriften worden thans, mede met het oog op het bepaalde in artikel 69 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms) (Stb.1985, 639), door middel van het onderhavige besluit, dat is gebaseerd op artikel 24 van de Wms, opnieuw vastgesteld en aangevuld met voorschriften betreffende de vervaardiging en het gebruik van P.C.B.'s, P.C.T.'s en produkten die die stoffen bevatten. Daarmee wordt verder uitvoering gegeven aan de zogenaamde P.C.B.- of verbodsrichtlijn, de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 juli 1976 (76/769/EEG, PbEG L 262) betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten, zoals gewijzigd bij Richtlijn 85/467/EEG (PbEG L 269) en Richtlijn 89/677/EEG (PbEG L 389).

De belasting van het milieu met P.C.B.'s wordt ondanks de in het verleden (inter)nationaal reeds getroffen beperkende maatregelen, nog steeds als een bedreiging gezien (zie P.C.B.-notitie, Kamerstukken II 1984/1985, 18 893, nrs. 1-2). Dit betekent dat de tot op heden getroffen maatregelen moeten blijven gelden, om er voor te zorgen dat de huidige situatie, waarin nog slechts zeer incidenteel produkten op de markt worden gebracht waarin P.C.B.'s worden aangetroffen, gehandhaafd blijft. Voor (afgewerkte-) olieprodukten (brandstoffen en grondstoffen voor brandstoffen), waarin regelmatig P.C.B.-gehalten worden aangetroffen die schadelijk zijn, is een aparte regeling geformuleerd, waarop in het onderstaande nog wordt teruggekomen.

Omtrent de schadelijke effecten van P.C.B.'s en P.C.T.'s voor mens en milieu wordt het volgende opgemerkt.

Het gaat om stoffen die vrijwel niet afgebroken worden in het milieu. De eigenschappen van deze stoffen en de omstandigheid dat zij gemakkelijk door levende organismen worden opgenomen en zich ophopen in de voedselketen, leiden ertoe dat deze stoffen nadeel voor de gezondheid van de mens opleveren en schade toebrengen aan het milieu. Vooral bij dieren die zich aan het eind van een voedselketen bevinden, kunnen zeer hoge P.C.B.-gehalten worden aangetroffen. Zo wordt de teruggang van het zeehondenbestand in de Waddenzee mede toegeschreven aan de hoge gehalten aan P.C.B.'s die in deze dieren worden aangetroffen. Ook is geconstateerd dat de vervuiling door P.C.B.'s van zeewater en ander oppervlaktewater zodanig is dat deze een ernstige bedreiging vormt voor de kwaliteit van de vis. Niet alleen door de consumptie van vis maar ook door consumptie van andere waren kunnen P.C.B.'s in het menselijk lichaam worden opgenomen.

Door hun persistente eigenschappen zullen P.C.B.'s en P.C.T.'s geruime tijd in het milieu aanwezig blijven. Derhalve kunnen zij in allerlei produkten voorkomen.

P.C.B.-verontreiniging kan ook ontstaan ten gevolge van ongelukken bij het bewerken van levensmiddelen. Het bekendste ongeluk is de verontreiniging met P.C.B.'s van een partij rijstolie door lekkage van een koelsysteem in 1968 in Japan. Als gevolg hiervan werden bij circa 1000 personen vergiftigingsverschijnselen geconstateerd. De voornaamste

verschijnselen waren chlooracné, oedeemvorming, schade aan de lever en veranderingen in het steroïde en lipide metabolisme (dat wil zeggen de stofwisseling van hormonen en vetten). Voorts zijn teratogene en mutagene eigenschappen van P.C.B.'s geconstateerd, terwijl er tevens sterke aanwijzingen zijn dat P.C.B.'s ook carcinogene eigenschappen bezitten.

Omdat de problematiek met betrekking tot P.C.B.'s ook de gezondheid van de consument raakt, zijn ook op grond van de Warenwet (Stb.1988, 360) voorschriften ter zake vastgesteld.

Het P.C.B.-besluit op grond van de Wca, van 12 mei 1979 (Stb.1979, 281) verbood onder meer het op de markt brengen van polychloorbifenylen (P.C.B.'s), polychloorterfenylen (P.C.T.'s) en van andere goederen die P.C.B.'s of P.C.T.'s bevatten. Van dit verbod waren in navolging van de desbetreffende EG-richtlijn (76/769/EEG, PbEG L 262) onder meer uitgezonderd P.C.B.'s en P.C.T.'s bestemd om te worden gebruikt in transformatoren, weerstanden, smoorspoelen, condensatoren, alsmede genoemde apparaten indien zij P.C.B.'s of P.C.T.'s bevatten, en voorwerpen waarin deze apparaten zijn verwerkt. Deze uitzonderingsregel was het gevolg van het feit dat genoemde stoffen in die toepassingen bijzonder gunstige eigenschappen bezitten en dat voor die stoffen in die toepassingen geen vervangingsmogelijkheden bestonden. Voorts bestond de verwachting dat bij zorgvuldig handelen met deze stoffen in een beperkt aantal toepassingen («gesloten systeem») niet zou behoeven te worden gevreesd voor schade aan het milieu. Aan het P.C.B.-besluit was reeds in 1972 een afspraak met het bedrijfsleven voorafgegaan om geen P.C.B.'s meer in «open toepassingen» te gebruiken.

Sedertdien is gebleken dat het P.C.B.-gehalte in het milieu in veel gevallen niet is afgenomen en op sommige plaatsen zelfs is toegenomen. Dit blijkt uit de jaarverslagen van de Coördinatie Commissie voor de metingen van Radioactieve en Xenobiotische stoffen 1975-1983 (VAR 1977, 30; 1978, 46; 1979, 46; 1982, 45 en 69; met ingang van 1982 zijn deze jaarverslagen gepubliceerd door Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) en uit de resultaten van een onderzoek over vier jaar (1977-1980) met betrekking tot het P.C.B.-gehalte in aal uit de Nederlandse binnenwateren van het Rijksinstituut voor Visserij-onderzoek (RIVO Rapport CA 81-01 van 31 januari 1981; voor de jaren 1982 en 1983: RIVO Rapport CA 83.07, P.C.B.-onderzoek in rode aal uit Nederlandse wateren (1982-1983) en RIVO jaarverslag 1983 (AA 84-01). In april 1981 hebben de hoge concentraties aan P.C.B.'s in aal die in de grote rivieren gevangen is, geleid tot een spoedmaatregel op grond van de Warenwet, waarbij een norm is vastgesteld voor het gehalte aan P.C.B.'s in aal met het oog op de geschiktheid daarvan voor de consumptie.

Als gevolg hiervan vond wijziging plaats van het P.C.B.-besluit bij besluit van 3 mei 1985 (Stb.1985, 254).

Met laatstgenoemde wijziging, waardoor ook het op de markt brengen van P.C.B.'s in gesloten systemen, zoals transformatoren en condensatoren, werd verboden, was vooruitgelopen op de EG-regelgeving. In oktober 1985 zijn deze voorschriften ook vastgelegd voor de Europese Gemeenschappen in Richtlijn 85/467/EEG (PbEG L 269) van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 1 oktober 1985 houdende zesde wijziging (PCB's/PCT's) van Richtlijn 76/769/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten. In die richtlijn zijn bovendien aanvullende bepalingen opgenomen met betrekking tot het gebruik van de nog in bedrijf zijnde P.C.B.'s bevattende condensa-

toren en transformatoren. Aangezien, in tegenstelling tot de Wet chemische afvalstoffen, de Wet milieugevaarlijke stoffen wel een grondslag biedt voor een regeling voor het gebruik van stoffen en produkten, zijn thans ook de voorschriften ten aanzien van het gebruik van P.C.B.'s uit Richtlijn 76/769/EEG, inclusief de laatste wijziging daarvan, opgenomen in het onderhavige besluit. Het P.C.B.-besluit (op grond van de Wca) zal tegelijk met de inwerkingtreding van het onderhavige besluit worden ingetrokken. Van de onderhavige regeling zijn – zoals hiervoor is aangeduid – P.C.B.'s bevattende (afgewerkte-) olieprodukten die zijn bestemd voor toepassing als brandstof, uitgezonderd. Er is voor gekozen de eisen betreffende het P.C.B.-gehalte in die produkten te integreren met de eisen betreffende het organochloor-gehalte daarin (Besluit organisch halogeengehalte van brandstoffen (Stb.1989, 58).

De toepassing van chlooretheen (chloor-1-ethyleen ofwel vinylchloride monomeer) als drijfgas in spuitbussen is verboden omdat is vastgesteld dat deze stof een vorm van leverkanker heeft veroorzaakt.

Het onderhavige besluit is voorgepubliceerd in de Staatscourant van 25 augustus 1988, nr. 164. Naar aanleiding daarvan zijn geen opmerkingen of bezwaren ingediend. De Centrale raad voor de milieuhygiëne heeft bij schrijven van 2 november 1988 één opmerking gemaakt over de naamgeving van het besluit. Als gevolg daarvan is de citeertitel van het besluit aangepast.

Dezerzijds is verder aanleiding gevonden het besluit op enige punten te wijzigen.

De uitzondering in artikel 3, tweede lid, is opgenomen om de regeling meer te laten aansluiten bij de praktische mogelijkheden voor het handhaven van de regeling. Op grond hiervan blijft het mogelijk produkten waarin kleine oude condensatoren zijn verwerkt, te blijven gebruiken en aan een ander ter beschikking te stellen. Het besluit laat niet toe dat losse kleine condensatoren worden overgedragen (voor losse kleine condensatoren bestaat de Regeling afgifte kleine condensatoren (Brief van de directeur Bodem, Water, Stoffen aan de deponhouders van klein chemisch afval van 6 december 1985, nr. 06D54199 op grond waarvan de kosten voor afvoer en vernietiging van de kleine condensatoren voor de overheid komen).

Voorts is artikel 4 uitgebreid. In het artikelsgewijze deel van deze nota wordt daarop nader ingegaan.

Dereguleringsstoets

Met het oog op de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur, vastgesteld bij besluit van de Minister-President van 16 januari 1985 (Stcrt. 1985, 18), wordt bij de voorliggende maatregel het volgende opgemerkt.

De onderhavige regeling omvat in hoofdzaak een hernieuwde vaststelling van geldende regels ten aanzien van het op de markt brengen van P.C.B.'s en P.C.T.'s, al dan niet verwerkt in produkten, en van chlooretheen als drijfgas in spuitbussen, mede met het oog op het bepaalde in artikel 69 van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Voorts zijn aanvullende voorschriften opgenomen omtrent het gebruik van P.C.B.'s of P.C.T.'s bevattende apparaten, die strekken ter verdere uitvoering van regelgeving die in EG-verband is totstandgekomen en waarvoor de Wms de juridische grondslag biedt.

Voor de uitvoering van deze maatregel worden geen nieuwe organen of instrumenten in het leven geroepen. Ook leidt de onderhavige maatregel niet tot lasten van betekenis voor de overheid, de burger en het bedrijfsleven.

In verband met het verbod de in bedrijf zijnde, P.C.B.'s bevattende transformatoren en condensatoren na 1 januari 2003 nog te gebruiken of voorhanden te hebben, wordt nog de volgende toelichting gegeven. In de periode 1977-1982 is de aanschaf van P.C.B.-houdende apparatuur in Nederland vrijwel beëindigd. Dit is gebleken uit in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer door een technisch adviesbureau uitgevoerd onderzoek, waaraan in de nota van toelichting bij het P.C.B.-besluit (op grond van de Wca) reeds is gerefereerd. Met ingang van 1 augustus 1985 is het op de markt brengen van deze apparatuur formeel verboden. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat in het jaar 2003 (20-25 jaar na de aanschaf) het overgrote deel van alle P.C.B.'s-houdende apparatuur het einde van de levensduur zal hebben bereikt. Bovendien heeft een snelle vermindering van de toepassing van de in bedrijf zijnde P.C.B.-transformatoren en dergelijke plaatsgevonden, mede als gevolg van de Bijdrageregeling vervanging en vernietiging van P.C.B.'s-bevattende koelvloeistof en P.C.B.'s-bevattende transformatoren en condensatoren (Stcrt. 1984, 65), die sedert 1 april 1984 tot 1 januari 1989 van kracht was.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

De definitie onder a is overgenomen uit het P.C.B.-besluit op grond van de Wet chemische afvalstoffen en stemt overeen met de hiervoor genoemde P.C.B.-richtlijn.

Het gehalte aan P.C.B.'s is, in verband met de te hanteren (beschikbare) analysemethoden, gedefinieerd als: gehalte aan de afzonderlijke polychloorbifenyl-congeneren 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180. In de praktijk worden P.C.B.'s meestal in preparaten aangetroffen. Dit vloeit rechtstreeks voort uit de bereidingswijze van P.C.B.'s. In totaal kunnen uit de reactie van bifenyl met chloor 209 verschillende verbindingen ontstaan; deze worden congeneren genoemd. In de voorkomende P.C.B.-preparaten blijkt echter een gering aantal congeneren de hoofdmoot te vormen. Dit zijn de congeneren aangeduid in de definitie. Indien een preparaat verontreinigd is met P.C.B.'s, bevat dit preparaat in ieder geval een of meer van genoemde congeneren. Wanneer geen van deze congeneren aanwezig is, zal geen (meetbare hoeveelheid) P.C.B.'s aanwezig zijn. Ook in de analysemethoden wordt hiervan uitgegaan. Niet het totaal gehalte aan P.C.B.'s wordt bepaald, maar het gehalte aan de afzonderlijke in de definitie genoemde congeneren. Vandaar dat in de definitie is aangegeven dat met het gehalte aan polychloorbifenylen wordt bedoeld het gehalte aan de afzonderlijke aldaar genoemde P.C.B.-congeneren. Deze definitie stemt overeen met die in het Besluit organisch halogeengehalte van brandstoffen.

Artikel 2

Dit artikel omvat een algemeen verbod om P.C.B.'s en P.C.T.'s te vervaardigen of, al dan niet verwerkt in preparaten of produkten, in Nederland in te voeren, toe te passen, voorhanden te hebben, of aan een ander ter beschikking te stellen. Het begrip «preparaten» is gedefinieerd in artikel 1 van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Bij produkten wordt in dit kader met name gedacht aan transformatoren en condensatoren of apparaten waarin deze zijn verwerkt.

Het tweede lid, onder a, bevat een uitzondering op de algemene verbodsbepaling in het eerste lid ten behoeve van preparaten en produkten die onopzettelijk – en in geringe mate – zijn verontreinigd door

P.C.B.'s (het P.C.B.-gehalte mag niet groter zijn dan 0,5 mg/kg per congeneer).

In het P.C.B.-besluit (op grond van de Wca) werd hiervoor het begrip «sporen» gehanteerd. Uit de praktijk zijn echter bezwaren tegen dit begrip gekomen vanwege de onduidelijkheid daarvan. Daarom is nu een concrete limiet voor de nog toegestane verontreiniging opgenomen. Deze limiet sluit aan bij de limiet voor afgewerkte olie, gesteld in het dezer dagen van kracht wordende Besluit aanwijzing chemische afvalstoffen bij het reeds genoemde Besluit organisch halogeengehalte van brandstoffen.

De bovenbedoelde norm is strenger dan de norm in de richtlijn van 1 oktober 1985 (PbEG L 269) en zelfs strenger dan de in de richtlijn van 21 december 1989 (PbEG L 398) aangescherpte norm, te weten 0,005 gewichtsprocent P.C.B. In Nederland heeft sinds 1979 al een strengere norm gegolden dan die welke in de desbetreffende richtlijn was vermeld. In het P.C.B.-besluit (op grond van de Wca) was die norm geformuleerd door een uitzondering te maken op het verbod voor goederen, indien P.C.B.'s en P.C.T.'s daarin slechts als sporen voorkomen en zij daaraan niet zijn toegevoegd met het doel om in die goederen te worden opgenomen. De Commissie van de EG heeft dit besluit destijds heeft geaccepteerd. Ik ga er van uit dat het onderhavige P.C.B.-, P.C.T.- en chlooretheenbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen ook niet in strijd is met die richtlijn. Ik wijs in dit verband nog op het doel dat in de overwegingen van de oorspronkelijke richtlijn is geformuleerd, te weten te komen tot een algehele afschaffing van P.C.B.'s en P.C.T.'s.

In bijzondere gevallen kan, mits het belang van de bescherming van mens en milieu zich daartegen niet verzet, voor het invoeren, toepassen, voorhanden hebben of aan een ander ter beschikking stellen van preparaten of produkten met een P.C.B.-gehalte hoger dan genoemde limiet ontheffing worden verkregen van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijk Ordening en Milieubeheer op grond van artikel 33 van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Hierbij zal de norm in de richtlijn van 0,005 gewichtsprocent P.C.B. als maximum worden gehanteerd.

Ten aanzien van P.C.T.'s is in de nota van toelichting bij het Besluit tot wijziging van het P.C.B.-Besluit (op grond van de Wca) (Stb.1985, 254) reeds geconstateerd dat deze al geruime tijd in ons land niet meer worden toegepast. Gezien dit feit wordt een uitzonderingsbepaling in de onderhavige regeling ten aanzien van P.C.T.'s overbodig geacht.

De bepalingmethode waarnaar verwezen wordt in het tweede lid van dit artikel, is alleen toepasbaar voor P.C.B.'s in olieprodukten, hetgeen de reden is van de zinsnede «voor zover deze methode toepasbaar is».

De uitzondering in het tweede lid, onder b, is het gevolg van de keuze voor een afzonderlijke regeling voor brandstoffen en grondstoffen voor brandstoffen, waarin zowel eisen aan het P.C.B.-gehalte als aan het organo-chloorgehalte zijn opgenomen in het Besluit organisch halogeengehalte van brandstoffen. De uitzondering in dat lid, onder c, is overgenomen uit het P.C.B.-besluit (op grond van de Wca). Op grond van dit artikel is het mogelijk onderzoek te doen naar aanwezigheid van P.C.B.'s en naar P.C.T.'s in apparatuur. De zinsnede «in laboratoria» is toegevoegd om te voorkomen dat bijvoorbeeld P.C.B.'s bevattende produkten worden verwerkt of gesloopt onder de titel «onderzoek». Voorts blijft het mogelijk, op grond van onderdeel c, P.C.B.'s toe te passen als referentiemateriaal bij onderzoek naar P.C.B.-residuen in voedingsmiddelen of naar de aanwezigheid van de P.C.B.'s in het milieu.

Met betrekking tot gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in de Wet chemische afvalstoffen is de regeling van de artikelen 16 en volgende van die wet van toepassing. Er is daarom een uitzondering gemaakt op het verbod die stoffen voorhanden te hebben voor gevallen als bedoeld

in het derde lid van artikel 16 van die wet, indien dit geschiedt met het oog op het zich ontdoen door afgifte aan een in het buitenland gevestigd persoon.

Artikel 3

Artikel 3, eerste lid, onder a, staat toe dat in bedrijf zijnde, P.C.B.'s bevattende transformatoren en andere apparaten die vóór 1 augustus 1985 zijn aangeschaft, in gebruik blijven tot het jaar 2003, mits zij in goede staat van onderhoud verkeren. Zoals in de dereguleringsparagraaf van deze toelichting reeds is aangegeven, zal het overgrote deel van alle P.C.B.'s-houdende apparatuur in het jaar 2003 het einde van de levensduur hebben bereikt of zijn vervangen, mede als gevolg van genoemde bijdrageregeling. Het in bedrijf houden van P.C.B.-apparatuur zal na 1 januari 2003 slechts mogelijk zijn, indien een ontheffing is verkregen op basis van artikel 33 van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Ontheffing kan worden verleend, tenzij het belang van mens en milieu zich daartegen verzet. Voor het eventueel in bedrijf houden na 2003 van recent «gespoelde» transformatoren waarin het P.C.B.-gehalte gelijk aan of kleiner is dan 50 mg/kg wordt uitdrukkelijk gewezen op deze ontheffingsmogelijkheid.

Onderdeel b van dit artikellid voorziet in gevallen als faillissement, fusie of splitsing van rechtspersonen, waarin P.C.B.'s bevattende apparatuur niet van de plaats in het bedrijfsgebouw wordt verwijderd, maar er wel sprake is van ter beschikking stellen aan een ander. Onroerend goed aan een ander ter beschikking stellen met als doelstelling zich vervolgens van de daaruit losgemaakte P.C.B.'s bevattende apparatuur te ontdoen is in strijd met deze bepaling.

In de afgelopen twee jaren zijn geen meldingen ontvangen die erop duiden dat gebruik is gemaakt van de bestaande uitzonderingsmogelijkheid voor het importeren of aan een ander ter beschikking stellen van P.C.B.'s bevattende koelvloeistof ten behoeve van het normale onderhoud van nog in bedrijf zijnde P.C.B.'s bevattende transformatoren. Aangenomen wordt derhalve dat hieraan in de praktijk geen behoefte is. Voor het normale onderhoud van P.C.B.'s bevattende transformatoren kan ook niet P.C.B.'s bevattende koelvloeistof worden aangewend. Op grond daarvan is genoemde uitzondering in de onderhavige regeling niet meer opgenomen.

In overleg met het bedrijfsleven zijn door het Directoraat-Generaal van de Arbeid, de Inspectie voor het Brandweerwezen en het Directoraat-Generaal Milieubeheer gezamenlijk voorschriften opgesteld voor het gebruik en het onderhoud van thans in gebruik zijnde P.C.B.'s bevattende transformatoren. Deze zijn in concept gepubliceerd als voorlichtingsblad van de Arbeidsinspectie en de Inspectie van de Havenarbeid van het Directoraat-Generaal van de Arbeid, ISSN 0166-8935 AICD 008/8511.

Artikel 4

Artikel 4 maakt het mogelijk dat P.C.B.'s en P.C.B.'s bevattende apparaten nog in het bezit kunnen worden gebracht van gespecialiseerde binnen- en buitenlandse bedrijven die P.C.B.'s op milieuhygiënisch verantwoorde wijze kunnen vernietigen. De afgifte van P.C.B.'s bevattende afvalstoffen valt onder de bepalingen van de Wet chemische afvalstoffen. In dit verband wordt met name gewezen op de eisen gesteld in artikel 16b van die wet.

Het tweede lid van artikel 4 maakt het mogelijk dat degene die een met P.C.B.'s licht verontreinigde transformator in bedrijf heeft, deze – na hem zo goed mogelijk te hebben geledigd – afgeeft aan een ander om te worden verwerkt als afval, zonder dat degene die hem in ontvangst

neemt, een Wca-vergunninghouder behoeft te zijn (bijvoorbeeld een verschrotbedrijf). Voor deze in geringe mate (namelijk ten hoogste 100 mg/kg P.C.B.-gehalte = 100 p.p.m.) verontreinigde transformatoren schrijft de Wca geen vergunning voor. Recent is bekend geworden dat het aantal van deze transformatoren dat in bedrijf is, vele malen groter is dan aanvankelijk werd aangenomen.

Artikel 5

Het op de markt brengen van spuitbussen met chlooretheen als drijfgas is reeds sedert het einde der jaren zeventig in Nederland en in de overige EG-Lid-Staten verboden. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat deze niet meer in omloop zijn. Daarmee is een bepaling ter zake van het voorhanden hebben of het zich ontdoen daarvan als afvalstof overbodig.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders